



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1400/2019
30.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Миролуба Томића, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Игора Ребе и др., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Игора Ребе, адвоката Жељка Маровића, адвоката Александра Стојановића, адвоката Маје Смиљанић и адвоката Ане Петровић и браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Недељкова, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 45/16 од 21.11.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 405/19 од 10.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 45/16 од 21.11.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 405/19 од 10.07.2019. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се овај захтев у преосталом делу и захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Игора Ребе, у целости, одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 45/16 од 21.11.2018. године, окривљени Игор Реба и АА су, поред осталих, оглашени кривим и то: окривљени Игор Реба, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и осам месеци и због кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. и става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године, а окривљени АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у подстрекавању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци која ће се на основу члана 45. став 5. КЗ, извршити у просторијама у којима окривљени станује

у ..., у улици ... број ..., уз примену мере електронског надзора, те је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређују извршење кривичних санкција и да ће суд уколико окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљенима Реба Игору и АА је на основу члана 85. КЗ, изречена мера безбедности забрана вршења дужности директора и то окривљеном Реба Игору у трајању од три године, а окривљеном АА у трајању од једне године након правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. На основу члана 91. и 92. КЗ, од окривљеног Реба Игору је одузета имовинска корист у укупном износу од 64.957.248,00 динара. Оштећени Управа за капитална улагања АПВ Војводине и Општина Нови Бечеј су на основу члана 258. став 4. ЗКП, упућени да имовинскоправни захтев остваре у парничном поступку. Окривљени су у смислу члана 264. став 1. ЗКП, обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка који ће бити одређени у писменом отпракку решења као и судски паушал у износу од 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 405/19 од 10.07.2019. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину, првостепена пресуда је преиначена, само у погледу одлуке о казни у односу на окривљене АА и ББ, тако што је Апелациони суд у Новом Саду, окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у подстрекавању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од осам месеци, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује у ... у улици ..., уз примену електронског надзора, те је одређено да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, а окривљеног ББ због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је оглашен кривим том пресудом осудио на казну затвора у трајању од десет месеци, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује у ..., улица ..., уз примену електронског надзора, те је одређено да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању од шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Зрењанину у преосталом делу и у целости жалбе окривљеног ВВ лично и бранилаца окривљених ВВ, Игору Ребе, АА и ББ, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости, благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђе Недељков, због битних повреда одредаба Законика о кривичном поступку и погрешне примене Кривичног законика са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

-браниоци окривљеног Игора Ребе, адвокат Жељко Маровић, адвокат Александар Стојановић, адвокат Маја Смиљанић и адвокат Ана Петровић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривична дела која су му стављена на терет или му изрећи блажу кривичну санкцију и то казну затвора у трајању до једне године и истовремено одредити да ће се она извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује или да обе правноснажне пресуде укине и предмет врати Вишем суду у Зрењанину на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, те је одржао седницу већа, о којој у смислу члан 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоце окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима браниоца окривљених, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом, унето у Кривични законик од 15.04.2013. године, тако да исто у време извршења кривичног дела – 12.12.2011. године није постојало, због чега окривљени у складу са одредбом члана 34. Устава Републике Србије, није могао бити оглашен кривим за дело пре него што је учињено законом или другим прописом заснованим на закону, није било предвиђено као кажњиво, нити му се могла изрећи казна која за то дело није била предвиђена.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наводе садржане у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА је већ истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а Апелациони суд у Новом Саду је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе у другом ставу на страни 11, образложења своје пресуде Кж1 405/19 од 10.07.2019. године дао јасне и довољне разлоге које Врховни касациони суд прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да у конкретном случају није наступила штета за Фонд за капитална улагања АП Војводина по трећој привременој ситуацији, нити је икоме прибављена имовинска корист, што представља последицу односно објективно обележје кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у подстрекавању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ, па самим тим, према наводима захтева, нема ни кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом.

Међутим, Врховни касациони суд налази да изрека првостепене пресуде садржи све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у подстрекавању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим правноснажном пресудом укључујући и последицу кривичног дела која се састоји у томе што је окривљени искоришћавањем положаја одговорног лица омогућио Привредном друштву ДОО „ГГ“ из ..., да прибави имовинску корист у износу од 11.250.335,80 динара, за који износ је оштећен Фонд за капитална улагања АП Војводина.

Стога се неосновано захтевом браниоца окривљеног АА истиче да је у изреци пресуде изостала последица предметног кривичног дела те да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица подстрекавањем из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ.

Следствено изнетом, Врховни касациони суд оцењује као неосноване наводе захтева браниоца окривљеног да је правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Према наводима захтева браниоца окривљеног АА, изрека првостепене пресуде је неразумљива, који недостатак пресуде представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, те да постоји противречност између онога што се наводи у изреци пресуде и разлога пресуде у погледу налаза судских вештака грађевинске, финансијске и електроструке и да постоји међусобна противречност између разлога другостепене пресуде јер другостепени суд у образложењу пресуде истовремено наводи да је окривљени кривично дело извршио и у помагању и у подстрекавању, којим наводима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Надаље, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да према извршеном допунском економско-финансијском вештачењу вештака Федош Немеш Катарине од 15.06.2018. године, на који налаз и мишљење нико није имао примедбе, за Фонд за капитална улагања АП Војводина по Трећој привременој ситуацији није учињена штета у износу од 11.250.335,80 динара, већ је насупрот томе погрешно мање фактурисан износ од стварно изведених радова за 2.679.470,79 динара.

По налажењу овога суда, изнетим наводима захтева бранилац окривљеног цени налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке и на основу истог изводи сопствени чињенични закључак у погледу наступања штете као последице предметног кривичног дела и на тај начин правноснажну пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, нити због

погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној одлуци, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у преосталом делу оценио као недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости браниоци окривљеног Игора Ребе наводе да је првостепени суд повредио одредбе члана 68. и члана 124. ЗКП, тиме што је одбио доказне предлоге одбране да се понови грађевинско-економско вештачење и грађевинско вештачење у односу на извршени обрачун орнаментике, да се на лицу места у вези са предметним објектом изврши увиђај, те да се од извођача радова затраже грађевинске књиге, дневници и потребна документација у вези са набавком електро материјала.

Браниоци окривљеног Игора Ребе у захтеву истичу да је изрека првостепене пресуде у односу на оба кривична дела за која је овај окривљени оглашен кривим неразумљива, чиме је учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, као и то да је изрека првостепене пресуде у односу на кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ у супротности са разлозима пресуде и изведеним доказима, а пре свега са уговором о извођењу радова од 17.03.2011. године и анексом истог уговора од 12.09.2011. године, те да првостепена пресуда не садржи разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, нити оцену сваког доказа понаособ и у међусобној вези са другим доказима, на који начин је учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Износ штете и прибављене имовинске користи у износу од 64.957.248,00 динара је према ставу бранилаца окривљеног Игора Ребе утврђен супротно налазу и мишљењу вештака грађевинске и економске струке и постављеном имовинскоправном захтеву оштећеног Фонда за капитална улагања АП Војводина, а у току поступка суд није утврдио постојање умишљаја код окривљеног, па самим тим ни кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, којим наводима браниоци окривљеног Игора Ребе правноснажну пресуду побијају због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према ставу бранилаца окривљеног Игора Ребе, казна на коју је окривљени осуђен правноснажном пресудом је престога и не одговара степену кривице окривљеног којим наводима браниоци указују да суд није правилно одмерио казну с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања и да је тиме повређен закон из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходно њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 68, члана 124, члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и члана 441. став 1. ЗКП, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној одлуци, то је Врховни касациони суд захтев

за заштиту законитости бранилаца окривљеног Игора Ребе, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић